

eul_wid: fjg-aa

Θεόπομπος ὁ Χῖος · Theopompus of Chios

Testimonies

Μαρτυρίαι

Period: Κλασική Classical
Dialect: Ἀττική Attic
Domain: Ἔπος Epic
Format: Συναγωγή Collection

- 2b, 115, T 1 SUID. s. Θεόπομπος Χῖος ῥήτωρ· υἱὸς Δαμασιστράτου· γεγωνὺς τοῖς χρόνοις κατὰ τὴν ἀναρχίαν Ἀθηναίων, ἐπὶ τῆς ἐνενηκοστῆς τρίτης Ὀλυμπιάδος, ὅτε καὶ Ἑφορος (70 T 1). Ἰσοκράτους ἀκουστὴς ἅμα Ἐφώρῳ (T 5). ἔγραψεν Ἐπιτομὴν τῶν Ἡροδότου Ἱστοριῶν ἐν βιβλίοιςβ· Φιλιππικὰ ἐν βιβλίοις οβ· Ἑλληνικὰς Ἱστορίας—ἔπονται δὲ ταῖς Θουκυδίδου καὶ Ξενοφώντος, καὶ εἰσιν ἐν βιβλίοις ια, ἔχουσαι τὰ ἀπὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου— καὶ λοιπά· [ἔγραψε καὶ ἕτερα πλεῖστα].
- 2b, 115, T 2 PHOT. Bibl. 176 p. 120 b 19: (F 103) ἔστι δὲ Θεόπομπος Χῖος μὲν τὸ γένος, υἱὸς Δαμοστράτου. φυγεῖν δὲ λέγεται τῆς πατρίδος ἅμα τῷ πατρί, ἐπὶ λακωνισμῷ τοῦ πατρὸς ἀλόντος, ἀνασωθῆναι δὲ τῇ πατρίδι τελευτήσαντος αὐτῷ τοῦ πατρὸς, τὴν [δὲ] κάθοδον Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνων βασιλέως δι' ἐπιστολῶν τῶν πρὸς τοὺς Χίους καταπραξαμένου ἐτῶν δὲ εἶναι τότε τὸν Θεόπομπον ε καὶ μ. μετὰ δὲ τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον πανταχόθεν ἐκπεσόντα (T 8) εἰς Αἴγυπτον ἀφικέσθαι, Πτολεμαῖον δὲ τὸν ταύτης βασιλέα οὐ προσίεσθαι τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ καὶ ὡς πολυπράγμονα ἀνελεῖν ἐθελῆσαι, εἰ μὴ τινες τῶν φίλων παραιτησάμενοι διεσώσαντο.
- 2b, 115, T 3a PHOT. Bibl. 176 p. 120 b 30: συνακμάσαι δὲ λέγει αὐτὸς ἑαυτὸν Ἰσοκράτει ... καὶ Θεοδέκτῃ ... καὶ Ναυκράτει κτλ. (s. F 25).
- 2b, 115, T 3b CORNEL. NEP. VII 11, 1: Theopompus, post (sc. Alcibiadem) aliquanto natus (F 288).
- 2b, 115, T 4 ATHEN. X 2 p. 412 B: ὁ Χῖος ῥήτωρ Καύκαλος (38), ὁ Θεοπόμπος τοῦ ἱστοριογράφου ἀδελφός.
- 2b, 115, T 5a PHOT. Bibl. 176 p. 121 a 23: φασὶ δὲ αὐτὸν τε καὶ Ἑφορον Ἰσοκράτους γενέσθαι μαθητάς, δῆλον δὲ τοῦτο ποιοῦσι καὶ οἱ λόγοι· πολὺ γὰρ ἐν τοῖς Θεοπόμπου ἢ κατὰ μίμησιν ἰδέα τῶν παρ' Ἰσοκράτει, εἰ καὶ λείπεται τῆς κατὰ τὴν ἐργασίαν ἀκριβείας κτλ.
- 2b, 115, T 5b SUID. s. Δημοσθένης· συνεφιλολόγησε δὲ Αἰσίῳ τῷ Ἀθηναίῳ καὶ Θεοπόμπῳ τῷ Χίῳ φιλοσόφῳ.
- 2b, 115, T 6a SUID. s. Θεοδέκτης Ἀριστάνδρου Φασηλίτης ἐκ Λυκίας· ῥήτωρ, τραπεὺς δὲ ἐπὶ τραγωιδίας οὗτος καὶ ὁ Ἐρυθραῖος Ναυκράτης καὶ Ἰσοκράτης ὁ ῥήτωρ ὁ Ἀπολλωνιάτης καὶ Θεόπομπος ἐπὶ τῆς ρς Ὀλυμπιάδος εἶπον ἐπιτάφιον ἐπὶ Μανσώλῳ, Ἀρτεμισίας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ προτρεψαμένης, καὶ ἐνίκησε μάλιστα εὐδοκιμήσας ἐν ᾗ εἶπε τραγωιδίαι· ἄλλοι δὲ φασὶ Θεόπομπον ἔχειν τὰ πρωτεῖα. SUID. s. Ἰσοκράτης Ἀμύκλα.
- 2b, 115, T 6b

GELL. X 18: (6) ad eas laudes decertandas venisse dicuntur viri nobiles ingenio atque lingua praestabili, Theopompus Theodectes Naucrates; sunt etiam qui Isocratem ipsum cum his certavisse memoriae mandaverint. sed eo certamine vicisse Theopompum iudicatum est. is fuit Isocratis discipulus. —

2b, 115, T 7 EPIST. SOCRAT. 30, 12 (Σπεύσιππος Φιλίππῳ): πυνθάνομαι δὲ καὶ Θεόπομπον παρ' ὑμῖν μὲν εἶναι πάνυ ψυχρόν, περὶ δὲ Πλάτωνος βλασφημεῖν, καὶ ταῦτα ὥσπερ οὐ Πλάτωνος τὴν ἀρχὴν τῆς ἀρχῆς ἐπὶ Περδίκκῃ κατασκευάσαντος ἵνα οὖν Θεόπομπος παύσῃται τραχὺς ὢν, κέλευσον Ἀντίπατρον (69 T 1) παραναγνῶναι τῶν Ἑλληνικῶν πράξεων αὐτῷ, καὶ γινώσεται Θεόπομπος δικαίως μὲν ὑπὸ πάντων ἐξαλειφόμενος, ἀδίκως δὲ τῆς παρὰ σοῦ χορηγίας τυγχάνων.

2b, 115, T 8 SUID. s. Ἐφορος· φυγὰς δὲ γενόμενος ὁ Θεόπομπος ἰκέτης ἐγένετο τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος· ἐπέστελλέ τε πολλὰ κατὰ Χίων Ἀλεξάνδρῳ (F 251—254), καὶ μέντοι καὶ αὐτὸν Ἀλέξανδρον ἐγκωμιάσας (F 257) πολλά. λέγεται δὲ καὶ ψόγον αὐτοῦ γεγραφέναι, ὃς οὐ φέρεται.

2b, 115, T 9 —s. Θεόκριτος Χῖος ῥήτωρ· ἀντεπολιτεύσατο δὲ Θεοπόμπῳ τῷ ἱστορικῷ. —STRAB. XIV 1, 35.

2b, 115, T 10 PAUS. VI 18, 5: ὥς δέ οἱ (sc. Ἀναξιμένει 72 T 6) διαφορὰ ἐς Θεόπομπον ἐγγέγονι τὸν Δαμασιστράτου

2b, 115, T 11 ARISTEAS Epist. 313—315 (JOSEPH. AJ XII 111—112; SYMEON LOGOTH. Cram. An Par I 14): ὁ δὲ Δημήτριος μηδένα τολμᾶσαι τῆς τῶν νόμων τούτων ἀναγραφῆς ἄψασθαι διὰ τὸ θείαν αὐτὴν εἶναι καὶ σεμνὴν ἔφασκεν, καὶ ὅτι βλαβεῖεν ἤδη τινὲς τούτοις ἐγχειρήσαντες ὑπὸ τοῦ θεοῦ, δηλῶν ὡς Θεόπομπός τε βουλευθεὶς ἱστορῆσαι τι περὶ τούτων ἐταράχθη τὴν διάνοιαν πλείοσιν ἢ τριάκοντα ἡμέραις καὶ παρὰ τὰς ἀνέσεις ἐξιλάσκετο τὸν θεόν, ἐντεῦθεν αὐτῷ γενέσθαι τὴν παραφροσύνην ὑπονοῶν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὄναρ εἶδεν ὅτι τοῦτ' αὐτῷ συμβαίη περιεργαζομένῳ τὰ θεῖα καὶ ταῦτ' ἐκφέρειν εἰς κοινούς ἀνθρώπους θελήσαντι, καὶ ἀποσχόμενος κατέστη τὴν διάνοιαν.

2b, 115, T 12 DIOD. IV 1, 3: ὁμοίως δὲ τούτῳ (sc. Ἐφόρῳ 70 T 8) Καλλισθένης (124 T 24) καὶ Θεόπομπος, κατὰ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν γεγονότες, ἀπέστησαν τῶν παλαιῶν μύθων.

2b, 115, T 13 —XIII 42, 5: τῶν δὲ συγγραφέων Θουκυδίδης μὲν τὴν ἱστορίαν κατέστροφε Ξενοφῶν δὲ καὶ Θεόπομπος ἀφ' ὧν ἀπέλιπε Θουκυδίδης τὴν ἀρχὴν πεποιήνται· καὶ Ξενοφῶν μὲν περιέλαβε χρόνον ἑτῶν τεσσαράκοντα καὶ ὀκτώ, Θεόπομπος δὲ τὰς Ἑλληνικὰς πράξεις διελθὼν ἐπ' ἑτῇ ἑπτακαίδεκα καταλήγει τὴν ἱστορίαν εἰς τὴν περὶ Κνίδον ναυμαχίαν (a. 394) ἐν βύβλοις δώδεκα.

2b, 115, T 14 —XIV 84, 7: Θεόπομπος δ' ὁ Χῖος τὴν τῶν Ἑλληνικῶν σύνταξιν κατέστροφεν εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν καὶ εἰς τὴν περὶ Κνίδον ναυμαχίαν, γράψας βύβλους δώδεκα. ὁ δὲ συγγραφεὺς οὗτος ἦρκεται μὲν ἀπὸ τῆς περὶ Κυνὸς σῆμα ναυμαχίας, εἰς ἣν Θουκυδίδης κατέληξε <τὴν> πραγματείαν, ἔγραψε δὲ χρόνον ἑτῶν δεκαεπτὰ.

2b, 115, T 15 MARCELLIN. vit. Thuc. 45: ἀπέθανε δὲ (sc. Θουκυδίδης) μετὰ τὸν πόλεμον τὸν Πελοποννησιακὸν συγγράφων τὰ πράγματα τοῦ εἰκοστοῦ καὶ πρώτου ἐνιαυτοῦ τὰ δὲ τῶν ἄλλων ἑξ ἑτῶν πράγματα ἀναπληροῖ ὃ τε Θεόπομπος καὶ ὁ Ξενοφῶν, οἷς συνάπτει τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν.

2b, 115, T 16 —43: ὅτι δὲ οὐδὲ Ξενοφῶντός ἐστιν ὁ χαρακτήρ μόνον οὐχὶ βοᾷ οὐ μὴν οὐδὲ Θεοπόμπου, καθά τινες ἠξίωσαν.

2b, 115, T 17

DIOD. XVI 3, 8: τῶν δὲ συγγραφέων Θεόπομπος ὁ Χῖος τὴν ἀρχὴν τῶν Περὶ Φίλιππον ἱστοριῶν ἐντεῦθεν ποιησάμενος γέγραφεν βύβλους ὅκτῳ πρὸς ταῖς πεντήκοντα, ἐξ ὧν πέντε διαφωνοῦσιν.

2b, 115, T 18 RHOT. Bibl. 176 p. 120 a 6: ἀνεγνώσθησαν Θεοπόμπου λόγοι ἱστορικοί. ν δὲ καὶ γ εἰσὶν οἱ σωζόμενοι αὐτοῦ τῶν ἱστορικῶν λόγοι· διαπεπτωκέναι δὲ καὶ τῶν παλαιῶν τινὲς ἔφησαν τὴν τε ἔκτην καὶ ἑβδόμην, καὶ δὴ καὶ τὴν <ένδεκάτην καὶ τὴν> ἐνάτην καὶ εἰκοστήν καὶ τὴν τριακοστήν. ἀλλὰ ταύτας μὲν οὐδ' ἡμεῖς εἶδομεν· Μηνοφάνης δέ τις τὰ περὶ Θεόπομπου διεξιὼν (ἀρχαῖος δὲ καὶ οὐκ εὐκαταφρόνητος ὁ ἀνὴρ) καὶ τὴν δωδεκάτην συνδιαπεπτωκέναι λέγει· καίτοι αὐτὴν ἡμεῖς ταῖς ἄλλαις συνανέγνωμεν (F 103).

2b, 115, T 19 POLYB. VIII 10, 7—13, 8: ἐγὼ δ' οὐτε λοιδορεῖν ψευδῶς φημι δεῖν τοὺς μονάρχους οὐδ' ἐγκωμιάζειν, ὃ πολλοῖς ἤδη συμβέβηκεν (11, 1) μάλιστα δ' ἂν τις ἐπιτιμήσειε περὶ τοῦτο τὸ μέρος Θεοπόμπῳ, ὅς γε ἐν ἀρχῇ τῆς Φιλίππου συντάξεως (F 27) (12, 1) ταύτην δὲ τὴν τε πικρίαν καὶ τὴν ἀθυρογλωττίαν τοῦ συγγραφέως τίς οὐκ ἂν ἀποδοκιμάσειεν; οὐ γὰρ μόνον ὅτι μαχόμενα λέγει πρὸς τὴν αὐτοῦ πρόθεσιν ἄξιός ἐστιν ἐπιτιμήσεως, ἀλλὰ καὶ διότι κατέψευσται τοῦ τε βασιλέως καὶ τῶν φίλων, καὶ μάλιστα διότι τὸ ψεῦδος αἰσchrῶς καὶ ἀπρεπῶς διατίθεται. (13, 2) λοιπὸν ἢ περὶ τὴν ἀρχὴν καὶ προέκθεσιν τῆς πραγματείας ἀνάγκη ψεύστην καὶ κόλακα φαίνεσθαι τὸν ἱστοριογράφον ἢ περὶ τὰς κατὰ μέρος ἀποφάσεις ἀνόητον καὶ μεираκιώδη τελείως, εἰ διὰ τῆς ἀλόγου καὶ ἐπικλήτου λοιδορίας ὑπέλαβε πιστότερος μὲν αὐτὸς φανήσεσθαι, παρ <αδ> οχῆς δὲ μᾶλλον ἀξιωθήσεσθαι τὰς ἐγκωμιαστικὰς ἀποφάσεις αὐτοῦ περὶ Φιλίππου. (3) καὶ μὴν οὐδὲ περὶ τὰς ὁλοσχερεῖς διαλήψεις οὐδεὶς ἂν εὐδοκήσειε τῷ προειρημένῳ συγγραφεῖ, ὅς γ' ἐπιβαλόμενος γράφειν τὰς Ἑλληνικὰς πράξεις ἀφ' ὧν Θουκυδίδης ἀπέλιπεν καὶ συνεγγίσας τοῖς Λευκτρικοῖς καιροῖς καὶ τοῖς ἐπιφανεστάτοις τῶν Ἑλληνικῶν ἔργων, τὴν μὲν Ἑλλάδα μεταξὺ καὶ τὰς ταύτης ἐπιβολὰς ἀπέρριψε, μεταλαβὼν δὲ τὴν ὑπόθεσιν τὰς Φιλίππου πράξεις προύθετο γράφειν. (4) καίτοι γε πολλῶι σεμνότερον ἦν καὶ δικαιότερον ἐν τῇ περὶ τῆς Ἑλλάδος ὑποθέσει τὰ πεπραγμένα Φιλίππῳ συμπεριλαβεῖν ἢ περὶ ἐν τῇ Φιλίππου τὰ τῆς Ἑλλάδος (6) εἰ μὴ νῆ Δί' ὅτι ἐκείνης μὲν τῆς ὑποθέσεως τέλος ἦν τὸ καλόν, τῆς δὲ κατὰ Φίλιππον τὸ συμφέρον

2b, 115, T 20 DION. HAL. ad Pomp. 6 (II 244, 11 UR): Θεόπομπος δ' ὁ Χῖος ἐπιφανέστατος πάντων <τῶν> Ἰσοκράτους μαθητῶν γενόμενος καὶ πολλοὺς μὲν πανηγυρικούς, πολλοὺς δὲ συμβουλευτικούς συνταξάμενος λόγους (T 48) ἐπιστολάς τε τὰς Χιακὰς ἐπιγραφομένας (F 251 ff.) καὶ ὑποθήκας ἄλλας λόγου ἀξίας, ἱστορίαν πεπραγματευμένος (2) ἄξιός ἐπαινεῖσθαι πρῶτον μὲν τῆς ὑποθέσεως τῶν ἱστοριῶν (καλαὶ γὰρ ἀμφότεραι, ἢ μὲν τὰ λοιπὰ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου περιέχουσα, ἢ δὲ τὰ Φιλίππῳ πεπραγμένα), ἔπειτα τῆς οἰκονομίας (ἀμφότεραι γὰρ εἰσὶν εὐπαρακολούθητοι καὶ σαφεῖς), μάλιστα δὲ τῆς ἐπιμελείας τε καὶ φιλοπονίας τῆς κατὰ τὴν συγγραφὴν. δῆλος γὰρ ἐστίν, εἰ καὶ μηδὲν ἔγραψε, πλείστην μὲν παρασκευὴν εἰς ταῦτα παρεσκευασμένος, μεγίστας δὲ δαπάνας εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν τετελεκώς (F 28), (3) καὶ πρὸς τούτοις πολλῶν μὲν αὐτόπτης γεγενημένος, πολλοῖς δ' εἰς ὁμιλίαν ἐλθὼν ἀνδράσι τοῖς τότε πρωτεύουσι καὶ στρατηγοῖς δημαγωγοῖς τε καὶ φιλοσόφοις διὰ τὴν συγγραφὴν. οὐ γὰρ ὥσπερ τινὲς πάρεργον τοῦ βίου τὴν ἀναγραφὴν τῆς ἱστορίας ἐποιήσατο, ἔργον δὲ τὸ πάντων ἀναγκαιότατον. γνοίη δ' ἂν τις αὐτοῦ τὸν πόνον ἐνθυμηθεὶς τὸ πολύμορφον τῆς γραφῆς. (4) καὶ γὰρ ἐθνῶν εἴρηκεν οἰκισμοὺς καὶ πόλεων κτίσεις ἐπελήλυθε, βασιλέων τε βίους καὶ τρόπων ἰδιώματα δεδήλωκε, καὶ εἴ τι θαυμαστὸν ἢ παράδοξον ἐκάστη γῇ καὶ θάλασσά φέρει, συμπεριεῖληφεν [ἐν] τῇ πραγματείᾳ. καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ ψυχαγωγίαν ταῦτ' εἶναι μόνον—οὐ γὰρ οὕτως ἔχει—ἀλλὰ πᾶσαν ὥς ἔπος εἰπεῖν ὠφέλειαν περιέχει. (5) ἴνα δὲ πάντ' ἀφ' ὧν ἅλλα, τίς οὐχ ὁμολογήσει τοῖς ἀσκοῦσι τὴν φιλόσοφον ῥητορικὴν ἀναγκαῖον εἶναι πολλὰ μὲν ἔθῃ καὶ

βαρβάρων καὶ Ἑλλήνων ἐκμαθεῖν, πολλοὺς δὲ νόμους ἀκοῦσαι πολιτειῶν τε σχήματα, καὶ βίους ἀνδρῶν καὶ πράξεις καὶ τέλη καὶ τύχας; (6) τούτοις τοίνυν ἅπασαν ἀφθονίαν δέδωκεν οὐκ ἀπεσπασμένην τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ συμπαροῦσαν. πάντα δὴ ταῦτα ζηλωτὰ τοῦ συγγραφέως· καὶ ἔτι πρὸς τούτοις ὅσα φιλοσοφεῖ παρ' ὅλην τὴν <συγγραφὴν περὶ> δικαιοσύνης καὶ εὐσεβείας καὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν πολλοὺς καὶ καλοὺς διεξερχόμενος λόγους. (7) τελευταῖον ἐστὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ καὶ χαρακτηριστώτατον, ὃ παρ' οὐδενὶ τῶν ἄλλων συγγραφέων οὕτως ἀκριβῶς ἐξείργασται καὶ δυνατῶς οὔτε τῶν πρεσβυτέρων οὔτε τῶν νεωτέρων. τί δὲ τοῦτο ἐστί; τὸ καθ' ἑκάστην πρᾶξιν μὴ μόνον τὰ φανερά τοῖς πολλοῖς ὁρᾶν καὶ λέγειν, ἀλλ' ἐξετάζειν καὶ τὰς ἀφανεῖς αἰτίας τῶν πράξεων καὶ τῶν πραξάντων αὐτὰς καὶ τὰ πάθη τῆς ψυχῆς, ἃ μὴ ράϊδια τοῖς πολλοῖς εἰδέναι, καὶ πάντα ἐκκαλύπτειν τὰ μυστήρια τῆς τε δοκούσης ἀρετῆς καὶ τῆς ἀγνοουμένης κακίας. (8) καὶ μοι δοκεῖ πως ὁ μυθεύμενος ἐν Ἰαίδου τῶν ψυχῶν <τῶν> ἀπολυθεισῶν τοῦ σώματος ἐξετασμός ἐπὶ τῶν ἐκεῖ δικαστῶν <οὐχ> οὕτως ἀκριβῆς εἶναι ὥς ὁ διὰ τῆς Θεοπόμπου γραφῆς γιγνώμενος. διὸ καὶ βάσκανος ἔδοξεν εἶναι, προσλαμβάνων τοῖς ἀναγκαίοις τινὰ ὀνειδισμοῖς κατὰ τῶν ἐνδόξων προσώπων οὐκ ἀναγκαῖα πράγματα (T 25), ὅμοιόν τι ποιῶν τοῖς ἰατροῖς, οἳ τέμνουσι καὶ καίουσι τὰ διεφθαρμένα τοῦ σώματος ἕως βάθους τὰ καυτήρια καὶ τὰς τομὰς φέροντες, οὐδὲν τῶν ὑγιαίνοντων καὶ κατὰ φύσιν ἐχόντων στοχαζόμενοι. τοιοῦτος μὲν δὴ τις ὁ πραγματικὸς Θεοπόμπου χαρακτήρ. (9) ὁ δὲ λεκτικὸς Ἰσοκράτει μάλιστα ἔοικε· καθαρὰ τε γὰρ ἡ λέξις καὶ κοινὴ καὶ σαφής, ὑψηλὴ τε καὶ μεγαλοπρεπὴς καὶ τὸ πομπικὸν ἔχουσα πολὺ, συγκειμένη τε κατὰ τὴν μέσσην ἁρμονίαν, ἡδέως καὶ μαλακῶς ῥέουσα. διαλλάττει δὲ τῆς Ἰσοκρατείου κατὰ τὴν πικρότητα καὶ τὸν τόνον ἐπ' ἐνίων, ὅταν ἐπιτρέψηι τοῖς πάθεσι, μάλιστα δ' ὅταν ὀνειδίζηι πόλεσιν ἢ στρατη-

2b, 115, T 20a (50) γοις πονηρὰ βουλευμάτα καὶ πράξεις ἀδίκους—(10) πολὺς γὰρ ἐν τούτοις—, καὶ τῆς Δημοσθένους δεινότητος οὐδὲ κατὰ μικρὸν διαφέρει, ὡς ἐξ ἄλλων πολλῶν ἂν τις ἴδοι κακ τῶν Χιακῶν ἐπιστολῶν, ἃς τῷ <συμφύτῳ> πνεύματι ἐπιτρέψας γέγραφεν. εἰ δ' ὑπερεῖδεν ἐν τούτοις ἐφ' οἷς μάλιστα δὴ ἐσπούδακε τῆς τε συμπλοκῆς τῶν φωνηέντων γραμμάτων (T 38) καὶ τῆς κυκλικῆς εὐρυθμίας τῶν περιόδων (T 37) καὶ τῆς ὁμοειδείας τῶν σχηματισμῶν, πολὺ ἀμείνων ἂν ἦν αὐτὸς ἑαυτοῦ κατὰ τὴν φράσιν. (11) ἔστι δὲ ἃ καὶ κατὰ τὸν πραγματικὸν τόπον ἀμαρτάνει, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς παρεμβολάς (T 30; 31)· οὔτε γὰρ ἀναγκαῖαί τινες αὐτῶν οὔτ' ἐν καιρῷ γενόμεναι, πολὺ δὲ τὸ παιδιῶδες ἐμφαίνουσαι· ἐν αἷς ἐστί καὶ τὰ περὶ Σιληνοῦ τοῦ φανέντος ἐν Μακεδονίᾳ (F 74) καὶ τὰ περὶ τοῦ δράκοντος τοῦ διαναυμαχῆσαντος πρὸς τὴν τριήρη (F 296) καὶ ἄλλα τούτοις οὐκ ὀλίγα ὅμοια.

2b, 115, T 20b DION. HAL. De Isae. 19: οὐ δὴ δεῖν ὠϊόμην Ἰσοκράτους ἐν ἅπασιν πάντων τούτων ὑπερέχοντος λόγον τινὰ ποιεῖσθαι περὶ ἐκείνων οὐδέ γε περὶ τῶν συμβιωσάντων Ἰσοκράτει καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς ἑρμηνείας ἐκείνου ἐκμιμησαμένων οὐθενός, Θεοδέκτου λέγω καὶ Θεοπόμπου καὶ Ναυκράτους Ἐφόρου τε (70 T 24 a) καὶ Φιλίσκου καὶ Κηφισοδώρου καὶ ἄλλων συχῶν. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνοι κρίνεσθαι πρὸς τὴν Ἰσοκράτους δύναμιν εἰσὶν ἐπιτήδαιοι.

2b, 115, T 21 QUINTILIAN. Inst. X 1, 74: Theopompus his (sc. Herodoto et Thucydidi) proximus ut in historia praedictis minor, ita oratori magis similis, ut qui, antequam est ad hoc opus sollicitatus, diu fuerit orator.

2b, 115, T 22 FRONTO epp. II 6 p. 31 N: hunc (sc. Theopompum) audio aput Graecos disertissimum natum esse.

2b, 115, T 23 HERMOG. π. ἰδ. II 12 p. 412, 1 R: περὶ δὲ Θεοπόμπου καὶ Ἐφόρου (70 T 26) καὶ Ἑλλανίκου (4 T 15) καὶ Φιλίστου (III) καὶ τῶν ὁμοίων τούτοις περιττὸν ἔδοξεν εἶναί μοι γράφειν κτλ.

- 2b, 115, T 24 PHILOSTRAT. Vit. Soph. I 17, 4: ἐλλογιμώτατος (sc. τῶν Ἰσοκράτους μαθητῶν) Ὑπερείδης ὁ ῥήτωρ· Θεόπομπον γὰρ τὸν ἐκ τῆς Χίου καὶ τὸν Κυμαῖον Ἐφορον (70 T 27) οὐτ' ἂν διαβάλοιμι οὐτ' ἂν θαυμάσαιμι.
- 2b, 115, T 25a LUKIAN. πῶς δεῖ ἴστ. 59: Θεοπόμπῳ ... φιλαπεχθημόνως κατηγοροῦντι τῶν πλείστων καὶ διατριβὴν ποιουμένῳ τὸ πρᾶγμα, ὡς κατηγορεῖν μᾶλλον ἢ ἱστορεῖν τὰ πεπραγμένα.
- 2b, 115, T 25b CIC. ad Att. II 6, 2: itaque ἀνέκδοτα, quae tibi uni legamus, Theopompio genere aut etiam asperiore multo pangentur.
- 2b, 115, T 26a CIC. De legg. I 5: quippe quom in illa (sc. historia) <omnia> ad veritatem, Quinte, referantur, in hoc (sc. poemate) ad delectationem pleraque; quamquam et apud Herodotum, patrem historiae, et apud Theopompum sunt innumerabiles fabulae.
- 2b, 115, T 26b AELIAN. VH III 18: ἐμοὶ δὲ δεινὸς εἶναι δοκεῖ μυθολόγος καὶ ἐν τούτοις (F 75) καὶ ἐν ἄλλοις δέ.
- 2b, 115, T 27a PORPHYR. bei EUSEB. PE X 3 p. 464 CD: οὐ γὰρ ἔγνωσ ὅτι καὶ τὸν Θεόπομπον ... κατέλιπε τοῦτ' ἐπὶ τὸ πάθος (sc. τὸ κλέπτειν) (F 102) πραγμάτων δ' ὑφαίρεσιν πεποιήται μεταθεῖς τὰ ἐπ' ἄλλων ἄλλοις, ἵνα καὶ ψεύστης ἁλῶι τοῦτον τὸν τρόπον (F 70; 21).
- 3b, 115, T 27b PORPHYR. bei EUSEB. P.E. 10, 3, 4: add. (23) ... Πολλίωνος δὲ ἐπιστολὴ πρὸς Σωτηρίδαν περὶ τῆς Κτησίου κλοπῆς τοῦ δ' αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς Ἡροδότου κλοπῆς ἐστὶ βιβλίον· καὶ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἰχνευταὶ πολλὰ περὶ Θεοπόμπου λέγεται. Ἀρητάδου τέ ἐστὶ Περὶ συνεμπτώσεως πραγματεία, ἐξ ὧν τοιαῦτα πολλὰ ἔστι γινῶναι.
- 2b, 115, T 28a ATHEN. III 29 p. 85 A: Θεοπόμπου τοῦ Χίου, ἀνδρὸς φιλαλήθους καὶ πολλὰ χρήματα καταναλώσαντος εἰς τὴν περὶ τῆς ἱστορίας ἐξέτασιν ἀκριβῆ (F 181)
- 2b, 115, T 28b SUID. s. Ἐφορος (70 T 28 a): ὁ δὲ Θεόπομπος τὸ ἦθος πικρὸς καὶ κακοήθης, τῇ δὲ φράσει πολὺς καὶ συνεχὴς καὶ φορᾶς μεστός, φιλαλήθης ἐν οἷς ἔγραψεν.
- 2b, 115, T 29a POLYB. XXXVIII 6: (verteidigung seiner dispositionsweise) διὸ καὶ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων οἱ λογιώτατοι δοκοῦσί μοι προσαναπεπαῦσθαι τῷ τρόπῳ τούτῳ, τινὲς μὲν μυθικαῖς καὶ διηγηματικαῖς κεκρημένοι παρεκβάσει, τινὲς δὲ καὶ πραγματικαῖς, ὥστε μὴ μόνον ἐν αὐτοῖς τοῖς κατὰ τὴν Ἑλλάδα τόποις ποιεῖσθαι τὰς μεταβάσεις, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐκτὸς περιλαμβάνειν (F 28) ἐξ ὧν κεκρημένους μὲν ἅπαντας εὖροι τις ἂν τῷ τοιούτῳ χειρισμῷ, κεκρημένους γε μὴν ἀτάκτως, ἡμᾶς δὲ τεταγμένως. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ μνησθέντες πῶς Βάρδυλλις ... καὶ Κερσοβλέπτης κατεκτήσαντο τὰς δυναστείας, οὐκέτι προστιθέασι τὸ συνεχὲς οὐδ' ἀνατρέχουσιν ἐπὶ τὰς ἀκόλουθον ἐκ διαστήματος, ἀλλὰ καθάπερ ἐν ποιήματι χρησάμενοι πάλιν ἐπανάγουσιν ἐπὶ τὰς ἐξ ἀρχῆς ὑποθέσεις.
- 2b, 115, T 30a THEON Prog. 4 (II 80, 27 Sp.): παραιτητέον δὲ καὶ τὸ παρεκβάσεις ἐπεμβάλλεσθαι μεταξὺ διηγήσεως μακράς. οὐ γὰρ ἀπλῶς χρὴ πᾶσαν παραιτεῖσθαι, καθάπερ ὁ Φίλιππος (III)—ἀναπαύει γὰρ τὴν διάνοιαν τῶν ἀκροατῶν—, ἀλλὰ τὴν τηλικαύτην τὸ μῆκος, ἣτις ἀπαλλοτριῶι τὴν διάνοιαν τῶν ἀκροωμένων, ὥστε δεῖσθαι πάλιν ὑπομνήσεως τῶν προειρημένων, ὡς Θεόπομπος ἐν ταῖς Φιλιππικαῖς δύο γὰρ που καὶ τρεῖς καὶ πλείους ἱστορίας ὅλας κατὰ παρέκβασιν εὐρίσκομεν, ἐν αἷς οὐχ ὅπως Φιλίππου, ἀλλ' οὐδὲ Μακεδόνας τινὸς ὄνομά ἐστιν.
- 2b, 115, T 31a PHOT. Bibl. 176 p. 121 a 35: πλείστα μὲν οὖν παρεκβάσει παντοδαπῆς ἱστορίας τοὺς ἱστορικοὺς αὐτοῦ λόγους Θεόπομπος παρατείνει. διὸ καὶ Φίλιππος ὁ πρὸς Ῥωμαίους πολεμήσας ἐξελὼν αὐτάς καὶ τὰς Φιλίππου συνταξάμενος πράξεις, αἱ σκοπὸς εἰσι Θεοπόμπῳ, εἰς ἱς βίβλους μόνας, μηδὲν παρ' ἑαυτοῦ προσθεῖς ἢ ἀφελὼν πλήν, ὡς εἴρηται, τῶν παρεκτροπῶν, τὰς πάσας ἀπήρτισε.
- 2b, 115, T 32a POLYB. XII 25 f 6: τὸ δ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ Θεοπόμπῳ καὶ μάλιστα Τιμαίῳ (III).

- 2b, 115, T 33 PLUTARCH. Praec. rei publ. ger. 6 p. 803 B: ἐπὶ δὲ τῶν Ἐφόρου (70 T 21) καὶ Θεοπόμπου καὶ Ἀναξιμένους (72 T 15) ῥητορειῶν καὶ περιόδων, ἃς περαίνουσιν ἐξοπλίσαντες τὰ στρατεύματα καὶ παρατάξαντες, ἔστιν εἰπεῖν· οὐδεὶς σιδήρου ταῦτα μωραίνει πέλας’.
- 2b, 115, T 34 RHOT. Bibl. 176 p. 121 a 41: Δοῦρις μὲν οὖν ὁ Σάμιος ἐν τῇ πρώτῃ τῶν αὐτοῦ Ἱστοριῶν (76 F 1) οὕτως φησὶν· “Ἐφορος (70 T 22) δὲ καὶ Θεόπομπος τῶν γενομένων πλεῖστον ἀπελείφθησαν· οὔτε γὰρ μιμήσεως μετέλαβον οὐδεμιᾶς οὔτε ἡδονῆς ἐν τῷ φράσαι, αὐτοῦ δὲ τοῦ γράφειν μόνον ἐπεμελήθησαν’.
- 2b, 115, T 36 CIC. Brut. 66: nam ut horum (sc. Philisti et Thucydidis) concisis sententiis, interdum etiam non satis apertis cum brevitate tum nimio acumine, officit Theopompus elatione atque altitudine orationis suae
- 2b, 115, T 37—Or. 207: ergo in aliis, id est in historia et in eo quod appellamus ἐπιδεικτικόν, placet omnia dici Isocrateo Theopompeoque more illa circumscriptione ambituque, ut tamquam in orbe inclusa currat oratio, quoad insistat in singulis perfectis absolutisque sententiis.
- 2b, 115, T 38—Or. 151: in quo quidam etiam Theopompum reprehendunt, quod eas litteras (d. h. die vocalium concursio) tanto opere fugerit, etsi idem magister eius Isocrates fecerat.
- 2b, 115, T 39—De or. III 36: exsultantem verborum audacia
- 2b, 115, T 40—Hortens. fr. 18 Us.: quid Philisto brevius aut Theopompo acrius aut Ephoro mitius inveniri potest?
- 2b, 115, T 41 ANON. π. ὕψ. 31, 1: ταύτῃ καὶ τὸ τοῦ Θεοπόμπου καινὸν ἐπαινετόν· διὰ τὸ ἀνάλογον ἐμοί γε σημαντικώτατα ἔχειν δοκεῖ· ὅπερ ὁ Κεκίλιος οὐκ οἶδ’ ὅπως καταμέμφεται. ‘δαινὸς ὦν’, φησὶν, ‘ὁ Φίλιππος ἀναγκοφαγῆσαι <τὰ> πράγματα (F 262)’· ἔστιν ἄρ’ ὁ ἰδιωτισμὸς ἐνίοτε τοῦ κόσμου παρὰ πολὺ ἐμφανιστικώτερον· ἐπιγινώσκειται γὰρ αὐτόθεν ἐκ τοῦ κοινοῦ βίου, τὸ δὲ σύνθηρες ἦδη πιστότερον. οὐκοῦν ἐπὶ τοῦ τὰ αἰσχροὶ καὶ ῥυπαρὰ τλημόνως καὶ μεθ’ ἡδονῆς ἔνεκα πλεονεξίας καρτεροῦντος τὸ ‘ἀναγκοφαγεῖν τὰ πράγματα’ ἐναργέστατα παρείληπται.
- 2b, 115, T 42—43, 1: δεινὴ δ’ αἰσχῦναι τὰ μεγέθη καὶ ἡ μικρότης τῶν ὀνομάτων (2) ὁμοίως καὶ ὁ Θεόπομπος ὑπερφυῶς σκευάσας τὴν τοῦ Πέρσου κατάβασιν ἐπ’ Αἴγυπτον ὀνοματίους τισὶ τὰ ὅλα διέβαλεν (F 263) ἐκ τῶν ὑψηλοτέρων εἰς τὰ ταπεινότερα ἀποδιδράσκει, δέον ποιήσασθαι τὴν αὐξήσιν ἔμπαλιν. ἀλλὰ τῇ θαυμαστῇ τῆς ὅλης παρασκευῆς ἀγγελίαι παραμίζας τοὺς θυλάκους καὶ τὰ ἀρτύματα καὶ τὰ σακκία μαγειρείου τινὰ φαντασίαν ἐποίησεν.
- 2b, 115, T 43 DEMETR. π. ἔρμ. 240: καὶ τὰ περὶ τῆς δεινότητος δὲ δῆλα καὶ γὰρ πράγματά τινα ἐξ ἑαυτῶν ἐστὶ δεινά, ὥστε τοὺς λέγοντας αὐτὰ δεινοὺς δοκεῖν, κἂν μὴ δεινῶς λέγωσιν, καθάπερ ὁ Θεόπομπος (F 290) ταῦτα πάντα δεινὰ ὄντα καίτοι ἀσθενῶς εἰπὼν δαινὸς δοκεῖ.
- 2b, 115, T 44—247: τὰ δὲ ἀντίθετα καὶ παρόμοια ἐν ταῖς περιόδοις φευκτέον· ὄγκον γὰρ ποιοῦσιν, οὐ δεινότητα, πολλαχοῦ δὲ καὶ ψυχρότητα ἀντὶ δεινότητος, οἷον ὡς ὁ Θεόπομπος κατὰ τῶν ἐταίρων τῶν Φιλίππου λέγων ἔλυσεν τῇ ἀντιθέσει τὴν δεινότητα, ‘ἀνδροφόνοι δὲ τὴν φύσιν ὄντες’, λέγων ‘ἀνδρόπορνοι τὸν τρόπον ἦσαν (F 225 c)’· τῇ γὰρ περισσοτεχνίαι, μᾶλλον δὲ κακοτεχνίαι προσέχων ὁ ἀκροατὴς ἔξω γίνεται θυμοῦ παντός.
- 2b, 115, T 45 DION CHRYS. XVIII 10 (II 253 v. Arn.): τῶν δὲ ἄκρων Θουκυδίδης ἐμοὶ δοκεῖ καὶ τῶν δευτέρων Θεόπομπος· καὶ γὰρ ῥητορικόν τι περὶ τὴν ἀπαγγελίαν τῶν λόγων ἔχει, καὶ οὐκ ἀδύνατος οὐδὲ ὀλίγωρος περὶ τὴν ἑρμηνείαν, καὶ τὸ ράιθυμον περὶ τὰς λέξεις οὐχ οὕτω φαῦλον ὥστε σε λυπῆσαι.
- 2b, 115, T 46 POLLUX IV 93: ἀλλ’ οὐδὲν Θεοπόμπῳ σταθμητὸν εἰς ἑρμηνείας κρίσιν.
- 2b, 115, T 47 POLYB. XII 4 a 2: Θεοπόμπου μὲν κατηγορεῖ (sc. Τίμαιος).

2b, 115, T 48 BÜCHERLISTE VON RHODOS c. 100 a. Chr. (Maiuri Nuova Silloge epigr. Florenz 1925 no. 11 col. I 13—27): Θ[εοπόμπ]ου Λακωνικός, ἔν· [Κοριν]θ[ια]κός, ἔν· [Μαύσσω]λος, ἔν· [Ὀλυμ]πικός, ἔν· [Φίλιπ]πος, ἔν· [Ἀλεξάνδ]ρου (?) ἐγκώμιον, ἔν· Περὶ .. κω ... η ... , ἔν· ... ρ . ο ου, ἔν· Πρὸς Εὐαγόραν (?), [ἔν·] Ἐπιστο[λή] πρὸς—, ἔν· Συμβουλευ[ικὸς πρὸς] Ἀλέξαν[δρον, —]· Παναθηναϊκό[ς, ἔν·] Καταδρομὴ τῆ[ς Πλάτωνος] διατριβῆ[ς]. Θεοπόμπου ἄλλου Περὶ βασιλείας.

2b, 115, T 50 LISTEN D. GRIECH. PROFANSCHRIFTSTELLER C 51 (Rabe Rh. M. LXV 339): ἱστορικοὶ · Θουκυδίδης Ἡρόδοτος Ξενοφῶν Φίλιστος Θεόπομπος Ἐφορος Ἀναξιμένης Καλλισθένης Ἑλλάνικος Πολύβιος.